

powiat pilski

**Program działania
w zakresie ochrony zdrowia, promocji zdrowia
i edukacji zdrowotnej Powiatu Pilskiego
na lata 2023–2028**

Program działań w zakresie ochrony zdrowia, promocji zdrowia i edukacji
zdrowotnej Powiatu Pilskiego na lata 2023–2028

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Diagnoza	4
3. Podstawowe cele i kierunki programu	5
3.1. Ochrona zdrowia.....	5
3.2. Promocja zdrowia.....	6
3.3. Edukacja zdrowotna.....	7
4. Monitoring działań	8
4.1. Wskaźniki działań w ujęciu rocznym.....	8
4.2. Odpowiedzialność za realizację programu.....	9
5. Podsumowanie	9

1. Wstęp:

Niniejszy dokument „Program działań w zakresie ochrony zdrowia, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej na lata 2023 – 2028” jest opracowaniem przedstawiającym sytuację w ochronie zdrowia w Powiecie Pilskim oraz przedstawia propozycję działań mających na celu poprawę warunków zapobiegania chorobom oraz ich leczenia, dbałość o rozwój psychiczny, fizyczny i społeczny mieszkańców Powiatu Pilskiego przedłużanie życia oraz zapewnienie zdrowego rozwoju następnym pokoleniom.

Warunkiem skutecznego i efektywnego działania w ochronie zdrowia jest właściwa diagnoza problemu. W zakresie zdrowia publicznego przedmiotem oceny są ryzyka i zagrożenia zdrowotne, wynikające zarówno z przyczyn środowiskowych jak i zachowań zdrowotnych.

Analizy i badania dowodzą, że stan zdrowia społeczeństwa zależy nie tylko od rozwoju szpitalnictwa, liczebności personelu medycznego, wyprodukowanych i używanych leków lecz w największej mierze od tego, jak traktuje ono wartość swojego zdrowia, jak nad nim pracuje, jak je chroni oraz jaki styl życia prowadzi. Niezbędna jest do tego właściwa polityka zdrowotna, która pomaga ludziom w radzeniu sobie z problemami z jakimi mogą się spotkać w czasie dorosłego życia. Zapobieganie chorobom i przedwczesnym zgonom poprzez walkę z podstawowymi przyczynami i czynnikami ryzyka, powinno być fundamentalnym składnikiem każdego programu działań zdrowotnych.

Wdrożenie przez Powiat Pilski programu jest wyrazem dbałości o zdrowie lokalnej społeczności. Działania opisane w programie są realizowane od wielu lat przez Powiat Pilski, natomiast dokument ma na celu usystematyzowanie ich realizacji.

2. Diagnoza:

Diagnoza stanu zdrowia oraz ocena stanu zaspokojenia potrzeb zdrowotnych i oczekiwań w zakresie zdrowia publicznego była przeprowadzona w okresie od września do grudnia 2023 roku i stanowi rozpoznanie potrzeb zdrowotnych oraz stanu zdrowia mieszkańców powiatu. Opiekę zdrowotną zapewniają mieszkańcom powiatu pilskiego liczne publiczne i prywatne przychodnie oraz gabinety lekarskie.

Główną placówką jest Szpital Specjalistyczny w Pile im. Stanisława Staszica – samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego głównym celem jest zaspokajanie potrzeb zdrowotnych mieszkańców miasta Piły i Regionu Północnej Wielkopolski.

Wschodnią część regionu obsługuje Szpital Powiatowy w Wyrzysku Sp. z o. o. Z danych GUS wynika, że w 2020 r. w powiecie pilskim funkcjonowały 63 przychodnie (o 8 więcej w porównaniu do 2012 r.). Na 10 tys. mieszkańców powiatu przypadało 5 przychodni (podmiotów ambulatoryjnych), porównywalnie do województwa (5), a nieznacznie mniej w stosunku do kraju (6).

Dostępność opieki lekarskiej w powiecie w okresie od 2012 r. uległa poprawie (wzrost o 25% wskaźnika przychodni na 10 tys. ludności). Wskaźnik lekarzy przypadających na 10 tys. mieszkańców w 2019 r. w powiecie pilskim (24,2) był niższy w porównaniu do danych województwa (36,7) oraz kraju (58,8). Warto zwrócić uwagę, że od 2013 roku jedynie w powiecie pilskim odnotowano spadek tego wskaźnika (-13%).

Zgodnie z diagnozą działań dalszy rozwój i wzmocnienie opieki zdrowotnej to priorytet, nie tylko w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Problemy Powiatu związane są z deficytem kadr lekarskich oraz dostępnością specjalizacji, dlatego dąży się do uzyskania dostępności do m.in. leczenia zdrowia psychicznego. W tym celu powstało Powiatowe Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pile. Rozwój wsparcia psychologicznego dotyczyć będzie zwiększania dostępności pomocy psychologicznej w szkołach

powiatu. Powiat dąży także do stworzenia opieki psychiatrycznej w przyszłości również dla dorosłych.

Powiat Pilski dążyć będzie do zwiększenia zasobów kadr medycznych. Zakłada się przeprowadzenie kompleksowej analizy sytuacji personelu pomocniczego placówek medycznych oraz wdrażanie rozwiązań umożliwiających pozyskiwanie doświadczonych specjalistów i lekarzy.¹

Według opublikowanej Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku opublikowanej przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego - wzrasta świadomość prozdrowotna Wielkopolan. Rośnie liczba osób korzystających z badań profilaktycznych. Jednakże przeżywalność osób w starszym wieku wypada mniej korzystnie niż przeciętnie w kraju (życie seniorów w Wielkopolsce jest o kilka miesięcy krótsze).

Największą liczbę zgonów generują choroby cywilizacyjne (układu krążenia, nowotwory złośliwe), a także urazy i zatrucia. Głównymi przyczynami chorobowymi powodującymi niezdolność do pracy, są schorzenia układu krążenia, narządu ruchu, psychiczne i neurologiczne, onkologiczne, układu oddechowego. Rośnie skala problemu otyłości w populacji dzieci i młodzieży.

Oczekuje się, że w perspektywie dekady dojdzie do wzrostu wydatków budżetu państwa na opiekę zdrowotną. Zgodnie z zapowiedziami i prezentacją programu Nowy Ład w 2026 roku planuje się osiągnąć 6 proc. PKB, a w 2027 roku - 7 procent. Problemem jest niewystarczająca ilość kadry.

3. Podstawowe cele i kierunki programu

3.1 Ochrona zdrowia:

- organizowanie, nadzorowanie i koordynowanie programów polityki zdrowotnej, w tym inicjatywa w zgłaszaniu projektów, przygotowywanie

¹ Źródło: Projekt Strategii Rozwoju Powiatu Pilskiego do 2030 roku.

projektów oraz nadzór nad ich wdrażaniem i realizacją oraz przygotowywanie sprawozdań z ich realizacji;

- przygotowywanie kampanii zdrowotnych, akcji dotyczących promocji zdrowia i konferencji zdrowotnych m.in. z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Pile oraz z Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu;
- współpraca z organizacjami zajmującymi się zdrowiem w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej, promocji zdrowia oraz ochrony zdrowia (m.in. z Pilskim Klubem Amazonek, Stowarzyszeniem Europa Donna, Rejonowym Oddziałem PCK w Pile);
- przygotowywanie uchwał w sprawie ustalenia rozkładu pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Pilskiego, a także aktualizacja harmonogramu pracy aptek;
- realizacja zadań w zakresie przygotowań obronnych w ochronie zdrowia i gotowości do działań w przypadku nadzwyczajnych zdarzeń, zagrożenia bezpieczeństwa państwa według wytycznych Wojewody Wielkopolskiego.

3.2. Promocja zdrowia

Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025 i jego głównymi celami operacyjnymi Powiat Pilski wykorzystuje dostępne zasoby infrastruktury na rzecz poprawy stanu zdrowia mieszkańców, zwiększa świadomość zdrowotną mieszkańców poprzez prowadzenie działalności w zakresie promocji zdrowia oraz upowszechniania zachowań prozdrowotnych głównie poprzez:

- aktywne uczestnictwo w projektach w zakresie zdrowia psychicznego (jest w okresie trwałości Projektu Powiatowe Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Pile do którego przystąpił jako Partner),
- działalność na rzecz profilaktyki chorób nowotworowych (odbywają się cyklicznie obchody dnia zdrowia piersi, akcje profilaktyczne),

- promocję idei krwiodawstwa (akcje bicia rekordu w ilości zebranej krwi, choinka dla życia),
- przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym, wspieranie aktywności fizycznej i bezpieczeństwa,
- dbałość o seniorów, poprzez organizację pikników sportowo – rekreacyjnych, wspieranie tym samym zdrowia wszystkich grup wiekowych,
- cyklicznie organizowane akcje badań profilaktycznych prowadzonych wspólnie ze stowarzyszeniami zajmującymi się np. profilaktyką i walką z rakiem piersi,
- organizowanie konferencji promocji zdrowia oraz konkursów i prelekcji wspólnie z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Pile oraz Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu,
- cyklicznie organizowane wydarzenia promujące zdrowy styl życia (biegi, turnieje siatkarskie, piłkarskie, lekkoatletyczne, prelekcje, wykłady), organizowane są szkolenia i pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- propagowanie idei aktywnego i czynnego wypoczynku, organizując wszelkiego rodzaju imprezy promujące zdrowy styl życia.

3.3. Edukacja zdrowotna:

Edukację zdrowotną na terenie powiatu określa się jako zasadę, zgodnie z którą społeczność lokalna uczy się zachowywać w sposób sprzyjający promocji, utrzymaniu lub przywracaniu zdrowia. Edukacja zdrowotna jest jedną ze strategii wdrażania programów promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Pomaga wcześniej zapobiegać chorobom, które skracają życie lub obniżają jego jakość.

Adresatami edukacji zdrowotnej jest głównie młodzież szkół ponadpodstawowych, nauczyciele ze szkół podległych Powiatowi Pilskiemu oraz społeczność lokalna. Celem edukacji zdrowotnej jest zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców powiatu poprzez prowadzenie działalności w zakresie promocji zdrowia oraz upowszechnianie prozdrowotnych zachowań. Działania podejmowane są przez:

- prelekcje,
- konkursy dla uczniów,
- konferencje dotyczące zagrożeń związanych z chorobami nowotworowymi, chorobami zakaźnymi,
- działania dotyczące ratownictwa medycznego oraz idei krwiodawstwa.

4. Monitoring działań.

4.1. Wskaźniki działań w ujęciu rocznym

Ochrona zdrowia

- liczba inicjatyw dot. ochrony zdrowia (minimum 2)
- liczba spotkań koordynujących współpracę w ramach porozumień (minimum 3)
- liczba podejmowanych uchwał (minimum 1, dodatkowo uchwały zmieniające w zależności od wniesionych wniosków)

Promocja

- liczba inicjatyw projektowych (minimum 1 inicjatywa)
- liczba budynków udostępnionych na funkcjonowanie w ramach projektu (2 budynki)

Edukacja zdrowotna

- liczba uczniów biorących udział w edukacji zdrowotnej (3000)
- liczba konkursów (minimum 2)
- liczba prelekcji (minimum 10)

4.2. Odpowiedzialność za realizację programu

Proces wdrażania programu zależy jest od podejmowanych działań, a proces jego realizacji - od procedur gwarantujących realizację oraz od organizacji prac, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za poszczególne aspekty. W zakresie odpowiedzialności za realizowane zadania w ww. zakresie ważna jest ścisła współpraca pomiędzy Wydziałem Spraw Obywatelskich i Bezpieczeństwa Starostwa Powiatowego w Pile, Biurem Starosty czy Wydziałem Oświaty. Bardzo istotną rolę pełni także Wydział Funduszy Pomocowych i Rozwoju, który pozyskuje środki na realizację innowacyjnych projektów. To właśnie koordynacja poszczególnych działań jest warunkiem powodzenia programu. Należy wspomnieć także o właściwej współpracy ze stowarzyszeniami, placówkami i organizacjami pozarządowymi związanymi z promocją zdrowia oraz szpitalami.

5. Podsumowanie

Powiat Pilecki nadal wspierać będzie placówki opieki zdrowotnej w zakresie wyposażenia w sprzęt oraz prowadzić będzie modernizację szpitali. W tym celu pozyskiwać będzie środki zewnętrzne. Władze powiatu dążyć będą do profesjonalnego zarządzania szpitalami pozyskując kadry menadżerskie. Wszystkie podejmowane działania mają jeden cel – chronić zdrowie, dbać o profilaktykę oraz edukować. Angażowanie społeczności lokalnej do działań prozdrowotnych i zwiększanie jego uczestnictwa w tych działaniach stanowi bardzo istotny element programu. W trosce o zdrowie i jakość zdrowia mieszkańców władze powiatu od wielu lat realizują i nadal realizować będą działania w zakresie szeroko pojmowanego zdrowia publicznego. Niniejszy program stanowi kontynuację poprzednio podejmowanych zadań i przyczyni się do pozytywnych zmian mających na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców powiatu.